

1. LIČNI PODACI

 Vaša fotografija	a. IME I PREZIME Tatjana Marić
	b. ADRESA
	c. TELEFON
	d. E-MAIL ADRESA tanjamaric_bl@yahoo.com
	e. ZVANJE dr pedagogskih nauka

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	JU OŠ „Milan Rakić“
b. Adresa:	Karanovac bb, Banja Luka
c. Telefon:	051/426 091, 065/973 555
d. Posao koji obavljate:	Stručni saradnik, pedagog škole
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	1. do 9.razreda
f. Godine staža:	18 godina

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Kao pedagog škole vjerujem u školu Života, školu gdje će djeca steći znanja i vještine koje će moći primijeniti u svakodnevnom životu. U školi u kojoj će se razvijati emocionalne i socijalne kompetencije, gdje učenici kroz igru savladati nastavne sadržaje predviđene nastavnim planom. Razvijati tehnike učenja, učenje učenja, a zanemariti reprodukciju sadržaja koja je dominantna u našim školama i praksi.

Posebno bi naglasila važnost obuke i učenika i nastavnika nenasilnoj komunikaciji koja je siguran put prevencije vršnjačkog nasilja, ali i drugih oblika nasilja (verbalnog, fizičkog, seksualnog).

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Nenasilna komunikacija kao prevencija vršnjačkog nasilja
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Eksperimentalno provjera efikasnosti jednog programa obuke učenika za nenasilnu komunikaciju. Program je imao devet radionica, od kojih svaka trajala dva školska časa. Svaka radionica predstavlja obuku za jednu komponentu nenasilne komunikacije. Te komponente su: (1) opažanje, (2) osjećanja, (3) potrebe, (4) zahtjevi, (5) oblici verbalnog nasailja, (6)

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

	odgovori na agresiju, (7) prepoznavanje emocija, (8) kako riješiti konflikt i (9) stilovi rješavanja konflikata. Za svaku radionicu izrađen je poseban instrument (test) koji je pokazivao koliko su učenici ovladali određenom komponentom nenasilne komunikacije. Eksperiment je pokazao da je moguće obučavati učenike uzrasta 13 i 14 godina za nenasilnu komunikaciju. Osim toga, pokazalo se da je u ovoj obuci najvažnije reagovanje na agresiju. Naše škole još uvijek preferiraju nasilnu komunikaciju, a vinovnici tog odnosa su prvenstveno nastavnici. Sljedeće istraživanje bi trebalo biti posvećeno nastavnicima.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Inovativna primjena razvoja novih metoda i strategija učenja i poučavanja

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)

CILJ I ŽELJENI ISHODI (*sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići*)

Učenike smo prvo obučavali da pođu od sebe, a potom da u malim grupama igraju uloge nasilne i nenasilne komunikacije, kako bi pravilno reagovali u slučaju da su izloženi nasilnoj komunikaciji. Treći, završni stepen obuke za nenasilnu komunikaciju je rješavanje konflikata. To je viši nivo, preporučiv je, ali nije uslov nenasilne komunikacije. To je već terapijski aspekt ove komunikacije. Međutim, onaj ko ovlada rješavanjem konflikata, teško da će u bilo kom trenutku pribjeći nasilnoj komunikaciji.

Dokazali smo da učenike uzrasta 13 i 14 godina možemo uspješno obučavati za nenasilnu komunikaciju te da je u toj obuci najvažnije da nauče kako pravilno reagovati na nasilnu komunikaciju.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (*Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.*)

Sa učenicima je izvedeno devet radionica, a svaka od njih trajala je dva školska časa. U uvodu svake radionice nastavnik (eksperimentator) je objasnio suštinu radionice, odnosno datu komponentu nenasilne komunikacije. Nakon toga učenici su radili samostalno u grupama. Grupe su bile trajne, odnosno nisu se mijenjale tokom eksperimenta. Radionice su imale sljedeće naslove: (1) opažanje (prilog 1), (2) osjećanja (prilog 2), (3) potrebe (prilog 3), (4) zahtjevi (prilog 4), (5) oblici verbalnog nasailja (prilog 5), (6) odgovori na agresiju (prilog 6), (7) prepoznavanje emocija (prilog 7), (8) kako riješiti konflikt (prilog 8) i (9) stilovi rješavanja konflikata (prilog 9). Na kraju svake radionice učenici su popunjevali test (devet testova), a ukupan skor članova grupa bilježen je na zidnom panou i na kraju je proglašena pobjedička grupa. Ukoliko je grupa imala manje od pet članova, slučajnim biranjem skor jednog od članova je udvostručen. Pobjedička grupa nagrađena je bombonjerom, a individualni pobjednik u E-grupi je za nagradu dobio knjigu.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)

Svi učenici su uspješno ovladali svim komponentama nenasilne komunikacije. Učenici su nakon interventnog programa posvećenog smanjenju nasilja bili sposobniji da se nose sa nasiljem, bolje su reagovali na nasilje, više obraćali pažnju na razne forme nasilja. Zanimljivo je da su učenici osjećali da je lako ovladati ovim komponentama. Oni su sve to doživljavali kao igru i takmičenje. Nisu imali straha od neuspjeha jer se ocjene ne unose u dnevnik, odnosno u razrednu knjigu. Oni su znali da postignuće na ovom programu ne ulazi u konačan skor školskog uspjeha. Međutim, promjene u njihovom ponašanju bile su očigledne. Jedna djevojčica je napisala dugačko pismo od dvije stranice o tome kako je izložena nasilju pojedinih vršnjaka u razredu. To pismo dala je profesorici koja je izvodila eksperiment. Dakle, nasilje koje je latentno djelovalo godinama sada je isplivalo na površinu.

U obuci učenika za nenasilnu komunikaciju najvažnije učiti pravilno odgovoriti na agresiju. Ustanovili smo da je reagovanje na nasilnu komunikaciju ključno za rješavanje konflikata, odnosno za nenasilnu komunikaciju.

Jačali smo interpersonalno povjerenje među učenicima i između učenika i nastavnika, motivisali učenike grupnom interakcijom, bez nagrade i kazne, učinili da oni učionicu doživljavaju kao sigurno okruženje i slično. Rezultati nisu izostali. Svaku radionicu završili smo pitanjima: Da li vam se sviđa ovaj način rada? Hoćemo li ovako raditi i idući put? Nismo zapovijedali i naređivali, nego od učenika tražili sugestije i prijedloge.

Uključenost učenika je od vitalnog interesa za efikasnost nastave. Slijedeći ovaj pristup, putem radionica smo aktivirali sve učenike i time ispoštovali spoznaju da uključenost snažno motiviše učenike. Izradili smo plakat na kome se bilježi postignuće svake grupe. Grupa su ostajale u istom sastavu od početka do kraja eksperimenta, a na kraju je proglašena pobjednička grupa te pojedinačni pobjednik. Učenici su sve ovo doživljavali kao neobaveznu igru, bez prinude i presije, a to nam je bio cilj.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Nivo do koga su učenici došli u ovladavanjem nenasilnom komunikacijom je *reagovanje na nasilje*, ali nismo radili na *rješavanju konflikata*. Naime, učenike smo učili da prepoznaju stilove rješavanja konflikata, ali ne i da njima ovladaju. Nismo ispitali nastavnike da saznamo da li oni žele promijeniti stil i način rada kako bi išli u susret nenasilnoj komunikaciji.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj fotografija koje šaljete u prilogima je 20, a broj videozapisa je 2.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na mail adresu boris@coi-stepbystep.ba

Molimo vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (BorisČović_prilog01)

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE